

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

Pokiaľ prichádzate na vyšetrenie do PET Centra – BIONT, a.s. pravdepodobne budete mať otázky, ktoré by ste chceli mať zodpovedané. Tento leták Vám odpovie na niektoré z nich.

Čo je nukleárna medicína?

Nukleárna medicína je lekársky odbor, ktorý používa na diagnostiku a liečbu ochorení rádioaktívne látky, tzv. rádiofarmaká. Metódy nukleárnej medicíny sú bezpečné a bezbolestné. Umožňujú získať také informácie, ktoré sú inak nedostupné, invazívne, finančne náročnejšie alebo by si vyžadovali chirurgický zákrok. Je nimi možné odhaliť ochorenie v rannom štádiu, oveľa skôr ako inými vyšetreniami alebo zobrazovacími metódami.

Čo je SPECT, PET a PET/CT ?

Pri vyšetreniach nukleárnej medicíny sa vyšetrovanému podáva, najčastejšie do žily, malé množstvo rádioaktívnej látky k zobrazeniu niektorého orgánu. Pacient sa umiestni pod diagnostický prístroj – kameru. Podľa druhu vyšetrovaného orgánu sa zvolí postup – napr. jednoduché statické vyšetrenie, dynamické vyšetrenie, celotelové vyšetrenie, SPECT, PET. SPECT je skratka pre jednofotónovú emisnú tomografiu a PET pre pozitronovú emisnú tomografiu. Obidve tomografické vyšetrenia umožňujú priestorové zobrazenie funkčných vlastností jednotlivých tkanív a orgánov pomocou počítača. Získané obrazy pomôžu k presnejšej diagnostike alebo k voľbe správnej liečby. Vyšetrenie PET/CT je vyšetrenie PET, kombinované so súčasne vykonávaným CT vyšetrením. Pri CT vyšetrení je telo vyšetrovaného vystavené rontgenovým lúčom, ktoré detailne zobrazia tvary a štruktúru jednotlivých orgánov. Pre lepšie vzájomné odlišenie orgánov je niekedy potrebné vnútrožilovo podať kontrastnú látku. Kombinované PET/CT vyšetrenie predstavuje jeden z najvýznamnejších diagnostických nástrojov dnešnej medicíny. PET a PET/CT sa najčastejšie používa v onkologickej diagnostike, pri neurologických a kardiovaskulárnych ochoreniach. Je to veľmi účinná metóda na potvrdenie alebo vylúčenie prítomnosti nádoru, posúdenie jeho agresivity, odhalenie, či sa nádorové ochorenie šíri v organizme. Vie zodpovedať aj na otázky, či ochorenie odpovedá na liečbu alebo či je pacient už vyliečený úplne.

PRÍPRAVA NA VYŠETRENIE

Ako sa na vyšetrenie pripraviť?

Vyšetrenie je bezbolestné, ale náročné na čas. Je dôležité, aby ste aspoň 48 hodín pred vyšetrením a predovšetkým v deň vyšetrenia vynechali cvičenie a fyzickú námahu (šport, dlhé prechádzky, nosenie ťažkých nákupov a batožín). 12 hodín pred vyšetrením PET dodržiavajte diétu s úplným vynechaním cukru. Počas tejto doby nejedzte: cukor, sladkosti, zemiaky, cestoviny, ryžu, chlieb, mlieko, mliečne výrobky, syry, jogurty, smotanu, zmrzlinu, ovocie, ovocné šťavy. Počas tejto doby môžete jesť napr.: varené, pečené grilované mäso, zeleninu, huby, vajíčka, údeniny. Pred všetkými vyšetreniami 8 hod. už nejedzte, ale pite vodu, minerálku, nesladený čaj (doporučuje sa 1-1,5 litra). Pred niektorými vyšetreniami, napr. PET/CT je potrebné vypiť kontrastnú látku (podľa inštrukcií odosielajúceho lekára). Večer pred vyšetrením PET a tiež bezprostredne pred ním je potrebné užiť tbl. Diazepamu na lepšie uvoľnenie svalstva. Po vyšetrení sa môžete najesť, preto je vhodné, aby ste si jedlo priniesli so sebou. Všeobecne platí, ak pravidelne užívate lieky, zoberte ich ako ste zvyknutí. V niektorých prípadoch, najmä pri vyšetrení srdca, je potrebná špeciálna príprava, po dohode s Vaším ošetrovúcim lekárom.

Ako sa majú na vyšetrenie pripraviť pacienti s cukrovkou?

Ak máte cukrovku a ste liečení diétou alebo tabletkami, dodržte vyššie uvedenú prípravu. Ak ste liečení inzulínom, nie je potrebná žiadna zmena životosprávy, nezmeňte spôsob stravovania a nevynechajte podanie inzulínu. Pre správny priebeh PET vyšetrenia je dôležité, aby bola cukrovka dostatočne liečená a hladina cukru v krvi bola pred vyšetrením menej ako 10 mmol/l. Ak z vlastných meraní pomocou glukomeru viete, že hladina cukru presahuje túto hodnotu, navštívte čím skôr Vášho diabetológa. Hladinu cukru v krvi Vám skontrolujeme aj tesne pred vyšetrením. V prípade zistenia veľmi zvýšených hodnôt nebude možné vyšetrenie PET vykonať.

PRIEBEH VYŠETRENIA

Ako prebieha vyšetrenie?

Je nutné, aby ste sa na vyšetrenie dostavili presne na čas, na ktorý ste boli objednaní. Môžete si so sebou priviesť aj doprovod, nie však deti alebo tehotné ženy. Je dôležité, aby ste prišli v klude a uvoľnení. Prineste si so sebou aj nálezy z iných vyšetrení, CT, MR snímky, prípadne Vašu zdravotnú kartu od obvodného lekára. Ak trpíte klaustrofóbiou (chorobný pocit strachu z uzavretých priestorov), máte bolesti, ste tehotná alebo kojíte, oznámte tieto skutočnosti ihneď personálu ešte pred vyšetrením. Na vyšetrenie sa dostavte v pohodlnom oblečení, bez kovových doplnkov. Pred PET vyšetrením Vám bude vykonaná kontrola hladiny cukru v krvi odobratím vzorky z prsta na ruke. Po 30 minútach sa Vám vnútrožilovo podá malé množstvo rádiofarmaka (množstvo závisí od hmotnosti vyšetrovaného a tiež od druhu vyšetrenia). Rádiofarmakum je netoxické, je pripravované za prísne sterilných podmienok a všetky spĺňajú náročné kritériá Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv. Po injekcii nasleduje asi hodinový interval, ktorý strávite v klude – v leže alebo sede. Počas samotného vyšetrenia budete nehybne ležať na lôžku, ktoré s Vami bude pomaly prechádzať kruhovým otvorom kamery (PET/CT) alebo sa okolo Vás budú pohybovať v tesnej blízkosti scintigrafické detektory (SPECT). Doba snímania je 20 minút až 1 hod., v závislosti na druhu vyšetrenia. V niektorých prípadoch sa snímanie prevádza niekoľkokrát v určitých časových odstupoch, preto si na deň vyšetrenia už neplánujte ďalšie schôdzky. Ak prichádzate na vyšetrenie zďaleka, dopredu si premyslite cestu domov. V prípade potreby Vám vieme zabezpečiť ubytovanie na 1-2 noci.

Čo je potrebné urobiť po vyšetrení?

Rádioaktivita sa u väčšiny vyšetrení "rozpadne" do druhého dňa, časť sa vymočí. Preto je vhodné k jej rýchlejšiemu vylúčeniu piť viac tekutín. Doporučujeme nezdržiavať sa počas tejto doby v blízkosti detí a tehotných žien. Rádiofarmakum nebude mať na Vás žiaden vplyv, preto môžete bez obáv vykonávať všetky obvyklé činnosti, viesť motorové vozidlo, vrátiť sa do práce. Ak pracujete v jadrových zariadeniach, plánujete cestu lietadlom alebo do zahraničia, môžu citlivé detektory zachytiť rádioaktivitu vo Vašom tele až do druhého dňa po vyšetrení. Pre tento prípad Vám vystavíme potvrdenie o absolvovaní vyšetrenia s podaním rádioaktívnej látky.

Čo sa stane s výsledkom vyšetrenia?

V priebehu dvoch dní lekári PET centra vypracujú na základe Vašich snímok nález, ktorý bude odoslaný lekárovi, ktorý Vám vyšetrenie doporučil. Nález sa posiela poštou a mal by byť doručený najneskôr do 10 dní od vyšetrenia. Telefonické informácie o výsledku

podávame len ošetrojúcemu lekárovi.

Treba sa obávať komplikácií?

Komplikácie súvisiace s podaním rádiofarmaka alebo s vypitím kontrastnej látky sú mimoriadne zriedkavé a prakticky neprichádzajú do úvahy. Iba pri vnútrožilovom podaní kontrastnej látky môžu vzácne vzniknúť závažnejšie reakcie, predovšetkým alergické. Pre ich minimalizáciu dodržiavame prísne preventívne opatrenia. Ak by vo Vašom prípade bolo potrebné vnútrožilovo podať kontrastnú látku, budete vopred poučení. Ak by ste odmietli kontrastnú látku, vyšetrenie bude možné vykonať aj bez nej, ale s nižšou diagnostickou hodnotou. Ak máte alergiu na niektoré lieky alebo potraviny, oznámte to ošetrojúcemu personálu.

Čo v prípade tehotenstva?

Tehotné pacientky sa vyšetrujú len v ojedinelých prípadoch, po konzultácii. V prípade, že ste tehotná, informujte náš personál ešte pred podaním rádiofarmaka alebo kontrastnej látky. Ak sa o tehotenstve dozviete až po vyšetrení, obráťte sa čo najskôr na našich lekárov, ktorí Vám pomôžu objasniť situáciu a doporučia Vám ďalší postup.

Je nutné prerušiť kojenie?

Niektoré rádioaktívne látky prestupujú z krvi do materského mlieka. Informujte sa u nášho personálu, na akú dlhú dobu je potrebné prerušiť kojenie.

Ako prebieha vyšetrenie u detí?

Priebeh vyšetrenia je rovnaký ako u dospelých, podané množstvo rádiofarmaka alebo kontrastnej látky je však menšie. Pre správne vyšetrenie je nutné, aby dieťa ostalo kludne ležať. Malé deti môžu byť uvedené do celkovej anestézie prítomným špecialistom, väčším deťom sa podáva sedatívum.

Pokiaľ by ste aj po týchto informáciách mali akúkoľvek otázku obráťte sa s dôverou na náš personál.